

[Camre.]

røntgen, bør forsigtighed med røntgenanvendelsen tilstræbes mest muligt.

Der er næppe tvivl om, at sådan forsigtighed i reglen udvises, men der findes ingen egentlige kontrolforanstaltninger, som kan sikre, at det enkelte menneske ikke efterhånden ved gentagne behandlinger udsættes for røntgenmængder, der sammenlagt bliver for store. Flere steder i udlandet anvendes „røntgenkort“ — i lighed med vore vaccinationskort — hvorpå enhver dosis indføres, således at det kan kontrolleres, at faregrænsen ikke overskrides.

Indenrigsministeren bør tage initiativ til at indføre sådanne kontrolkort i Danmark.

Camre: Det er almindelig kendt, både blandt læger og naturligvis også ude i befolkningen, at røntgenbehandling og røntgenstråler i det hele taget er særdeles farlige, og derfor udvises der normalt også en betydelig omhu i omgangen med røntgenbehandlingsapparater. Herom siger overlæge Cecil Guillaume i Røntgenteknik, bd. II, bl. a.:

„Undersøgerens rutine — specielt med hensyn til gennemlysning — og den omhu, hvormed indstillinger foretages, er individuelt forskellig, og forskellen kan tydeligt registreres ved patientdosismålinger. Hyppigt personaleskifte og for stort arbejdspress frembyder en ikke ubetydelig risiko for, at strålebeskyttelsesforanstaltninger negligeres, og må opfordre til øget agtpågivenhed over for mulig forekommende tilsidesættelse af givne retningslinjer herom.

Den henvisende læge eller afdeling kan yde et værdifuldt bidrag til at begrænse risikoen for stråleskader ved, før en undersøgelse ordineres, nøje at afveje de oplysninger, en given røntgenundersøgelse kan formodes at give over for den strålebelastning, som påføres patienten derved. Med andre ord må indikationen for at ordinere undersøgelsen være klar.“

Overlægen fortsætter med at fremhæve, at antallet af omfotograferinger må begrænses mest muligt, og at der bør tages særligt hensyn til kvinder den 1. til den 10. dag i menstruationscyklus, især ved gonadenære undersøgelser.

Overlægen har også peget på behovet for en fortløbende og periodisk kontrol af rønt-

gendoserne og dermed den anvendte undersøgelsesteknik. Han har peget på forskellige måder at gennemføre en sådan simultan dosis kontrol på og har også ønsket at få indført en art røntgenkort. Jeg er vidende om, at man i Dansk Radiologisk Selskab nærer en betydelig interesse for at få gennemført en sådan løbende kontrol, og derfor er jeg interesseret i at høre ministerens stilling hertil.

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Efter at hr. Camre har rejst spørgsmålet, har jeg drøftet det med sundhedsstyrelsen, og jeg kan oplyse, at jeg ikke agter at gennemføre en kontrolordning som den foreslåede, altså omfattende røntgenkort med dosisangivelse for personer, der undersøges eller behandles med røntgenstråler.

Tanken om en ordning af denne art er ikke ny. Den har tidligere været drøftet både på internationalt plan og i en række enkeltlande, herunder også i Danmark. Den almindelige indstilling hos strålebeskyttelseseksperter er, at der ved ordningen ikke kan opnås fordele, som står i rimeligt forhold til arbejdet hermed. I konsekvens heraf er røntgenkort ikke indført hverken i de nordiske lande eller i de øvrige vesteuropæiske lande, herunder England, Vesttyskland og Frankrig.

Med udgangspunkt i den danske strålebeskyttelseslovgivning arbejdes der af alle implicerede parter på at holde strålebelastningen af patienter, der undersøges eller behandles, på et så lavt niveau som muligt, og den kontrol med medicinsk brug af røntgenstråling, som det offentlige udøver, er mere vidtgående end i de fleste andre lande. Baggrunden for kontrollen er den kendsgerning, at røntgenstråling kan medføre beskadigelser af det enkelte menneskes organisme, herunder også dets arveanlæg. Dette sidste kan medføre en risiko for, at der opstår skader hos endnu ufødte generationer.

I mangel af bevis for, at der findes en undergrænse for de strålingsdoser, der kan medføre såkaldt genetisk skade, har man valgt den forsigtige antagelse, at enhver bestråling kan have skadelig virkning, og man følger derfor som nævnt den retningslinje, at bestråling bør holdes på et så lavt niveau, som det er praktisk muligt. Der foretages forud for enhver planlagt anvendelse af røntgenstråling på mennesker en afvej-